

Consult VerloskundigenPost

> Dubieus gebroken vliezen

vSv

Franciscus
15-05-2024

'Stappen maken naar
integrale geboortezorg'

Algemeen

De vliezen en het vruchtwater beschermen de baby en helpen mee om de portio open te maken door de druk die ze geven tijdens de contracties. Ongeveer 10% van de bevallingen begint met gebroken vliezen. Bij het merendeel van de bevallingen (90%) breken de vliezen pas tijdens de ontsluitingsfase. Soms is er wel vochtverlies, maar is het onduidelijk of de vliezen wel of niet gebroken zijn zonder dat de baring begonnen is.

Definitie

Zwangere cliënte met vliezen die al dan niet gebroken zijn en die een second opinion nodig hebben met aanvullende diagnostiek.

Doel

Eenduidige werkwijze omtrent het protocol dubieus gebroken vliezen in samenwerking met het Franciscus Gasthuis en Vlietland.

Werkwijze consult

Informeer cliënt altijd deze werkwijze een nieuwe vorm van samenwerking is tussen de verloskundigen en de gynaecologen. Indien de cliënt dit wenst bestaat de mogelijkheid om direct verwezen te worden naar de tweedelijns.

- Zwangere wordt aangemeld door 1e lijns verloskundige bij de verloskundigenpost
- Eerstelijns verloskundige verzend cliëntgegevens naar de verloskundigenpost
- Eerstelijns verloskundige vraagt cliënte een maandverband te dragen en instrueert haar verbanden mee te nemen indien zij wisselt van maandverband

Anamnese uitvragen

- G/P/Amenorroe
- Hoeveelheid vochtverlies
- Sinds wanneer en hoe vaak
- Kleur vochtverlies

Lichamelijk onderzoek

- Temperatuur, pols, tensie
- Uitwendig onderzoek: fundushoogte, ligging, indaling, cortonen
- Provocatietest, cliënt op omgekeerd matje leggen
- Speculumonderzoek
- Amnisure
- Echo AFI meting

Beleid

Geen gebroken vliezen

- Indien geen gebroken vliezen > retour eerstelijns, verloskundige wordt geïnformeerd.
- Cliënt krijgt instructies ten aanzien van opnieuw vochtverlies

Consult VerloskundigenPost

> Dubieus gebroken vliezen

Wel gebroken vliezen

- Gebroken vliezen <24u: instructies t.a.v. temperatuur, bewegingen voelen, kleur vochtverlies en contracties. Uitleg indien >24u gebroken (indien 's nachts dan de ochtend na 24 SROM) vliezen inzet protocol langdurig gebroken vliezen. Overweeg bij 18-24u laagdrempelig contact met de 2e lijn om protocol langdurig gebroken vliezen in te zetten.
- Indien sprake van gebroken vliezen en >24u: inzet protocol langdurig gebroken vliezen
- Indien sprake van meconium houdend vruchtwater > verwijzing 2e lijn Franciscus Gasthuis
- Amenorroe <37 weken > verwijzing 2e lijn Franciscus Gasthuis

Bij langdurig gebroken vliezen (AD>37) worden de volgende onderzoeken uitgevoerd

- CTG
- Afname introïtusweek
- Leukocyten en CRP bepaling via bloedafname
- Temperatuur

Diagnose Chorioamnionitis:

Indien minimaal 2 van deze symptomen aanwezig zijn wordt cliënte direct naar het Franciscus Gasthuis 2e lijns verloskamers verwezen:

- Koorts >38°C
- Leukocytose
- Pijnlijke uterus bij palpatie
- Stinkend en of etterend (purulent) vruchtwater
- Tachycardie foetus > 160 bpm

Indien *geen tekenen van infectie* wordt cliënte met instructies naar huis gestuurd met de volgende adviezen:

- Geen coïtus
- Goede hygiëne
- Niet in bad
- Geen tampons gebruiken

Eigen verloskundige bellen bij:

- Koorts > 38,0°C - 3x per dag meten
- Verandering kleur vruchtwater van helder naar groen/geel
- Weeën met regelmaat binnen 4-5 minuten
- Als de baby minder beweegt
- Zorgen anderszijds

Na afloop van consult wordt alles geregistreerd in het bronsysteem.

Er vindt terugkoppeling plaats naar de verwijzer. Het consult wordt geregistreerd op de registratielijst van de verloskundigenpost.

Achtergrond informatie:

Meestal kan de diagnose 'gebroken vliezen' gesteld worden aan de hand van een anamnese van plotseling vaginaal vochtverlies of de aanwezigheid van voortdurend vochtverlies, eventueel aangevuld met de echoscopische waarneming van weinig vruchtwater in utero. Mocht er twijfel zijn of er sprake is van vruchtwaterverlies kan er verder onderzoek worden verricht naar uit de vagina aflopend vocht of van vocht dat bij onderzoek met een steriel speculum uit de fornix is verkregen. Er bestaat geen gouden standaard voor het testen op vruchtwaterverlies en beschikbare testen hebben matige betrouwbaarheid, waardoor het testen bij een zeer (on)waarschijnlijke diagnose weinig meerwaarde heeft.

Beschikbare testen:

- Varentest: een gedroogde druppel vruchtwater op een dekglasje laat varen-vormige structuren zien onder de microscoop. Echter, andere lichaamsvloeistoffen, zoals serum, cervixslijm, semen en urine kunnen ook varenvormige kristallen laten zien bij indrogen
- pH-tests: de vloeistof (lakmoes of nitrazine) op het teststokje verandert van kleur bij een bepaalde pH-waarde. Vruchtwater heeft een hogere pH-waarde (7-8) dan afscheiding (3-5).
- Eiwit-test: vruchtwater heeft een hogere eiwitconcentratie dan urine en afscheiding, waarop de strip van kleur zal veranderen. In een à terme zwangerschap heeft cervixslijm een vergelijkbare eiwitconcentratie met vruchtwater, waardoor de test vals positief kan zijn.
- Gecombineerde test: sommige testen combineren pH, eiwitconcentratie en/of prolactineconcentratie met elkaar om een hogere betrouwbaarheid te krijgen.

Speculumonderzoek

Speculumonderzoek wordt door sommige verloskundig zorgverleners verricht om de ontsluiting te kunnen beoordelen, een uitgezakte navelstreng te kunnen waarnemen of om vocht in de fornix posterior te kunnen afnemen. Tot op heden is er geen verband aangetoond tussen speculumonderzoek en een verhoogde kans op een intra-uteriene infectie. In de clinical guideline Intrapartum care for healthy women and babies van de National Institute for Health and Care Excellence (NICE) wordt geadviseerd geen speculumonderzoek te doen als het duidelijk is dat de vliezen zijn gebroken, omdat dit geen meerwaarde heeft en mogelijk een verhoogd risico op infecties geeft

Beslisboom VerloskundigenPost

Dubieus gebroken vliezen

